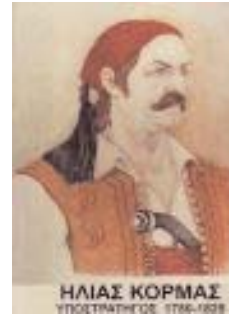

ΤΟ ΒΛΑΣΗ

Ο Χιλίαρχος Ηλίας Κορμάς πέφτει ηρωικά στο Μανιάκι

Στο πλευρό του Παπαφλέσσα στο Μανιάκι έπεσαν και αρκετοί ακόμη οπλαρχηγοί μεταξύ των οποίων και ο Χιλίαρχος Ηλίας Κορμάς που είχε γεννηθεί το 1780 στο χωριό Κεφαλινού. Συνδεόταν στενά με φιλική σχέση με τον Παπαφλέσσα από τον οποίο είχε μνηθεί και στη Φιλική Εταιρεία. Έλαβε μέρος στην κατάληψη της Καλαμάτας καθώς και στις μάχες των: Μεσσηνιακών Φρουρίων, Βαλτετσίου, Τριπόλεως, Άργους, Δερβενακίων. Στη μάχη της Πιάνας διακρίθηκε και έγινε υπασπιστής του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη. Είχε δική του ομάδα επανα-

Ο Κορμάς και τα αδέρφια του

Στο σώμα του Ηλία Κορμά υπηρέτησαν και άλλοι συγγενείς του μεταξύ των οποίων τα αδέρφια του Γεώργιος και Κωνσταντίνος. Ο Γεώργιος Κορμάς που πολέμησε ηρωικά στο Μανιάκι διασώθηκε από θάυμα και όπως γράφει ο ίδιος στη μάχη του Μανιακίου χάθηκαν 70 συγγενείς του και συγχωριανοί του. Ο ίδιος μετά τη μάχη του Μανιακίου ανέλαβε την αρχηγία των ενόπλων των Κοντοβουνίων. Μετά την επανάσταση αναγνωρίστηκε υπαξιωματικός Α τάξεως ενώ το 1826 είχε προαχθεί σε ταξίαρχο. Ο Κωνσταντίνος Κορμάς σκοτώθηκε μαζί με τον αδερφό του στη μάχη του Μανιακίου. Δυστυχώς και σε αυτόν δεν αποδόθηκαν οι τιμές και οι αναγνωρίσεις που έπρεπε από την πολιτεία. Ύστερα από διαμαρτυρίες των απογόνων του το έτος 1871 αναγνωρίστηκε και σε αυτόν ο βαθμός του υπαξιωματικού α' τάξεως (αρ. μητρώου 3910).

Έντονος διάλογος Κορμά και Παπαφλέσσα πριν από τη μάχη

Την ώρα που ετοιμάζονταν τα ταμπούρια στο Μανιάκι ο Ηλίας Κορμάς και ο παπα-Γιώργης από το Περθώρι Αρκαδίας πλησίασαν τον Παπαφλέσσα και του ζήτησαν να τραβηχτούνε παραπάνω στη ριζοβουνιά και να φτιάξουν εκεί ταμπούρια. Ο Παπαφλέσσας άστραψε και βρόντηξε. Είσα «κιότης» είπε στον Κορμά και πιάνοντας από τα γένια τον παπα-Γιώργη του είπε: «Μου τα ντρόπιασες παπα-Γιώργη». Ο Ηλίας Κορμάς πειραγμένος από τα λόγια του Παπαφλέσσα του απαντά: «Σε λίγο που θα αρχίσει η μάχη θα δείξω αν είμαι κιότης ή όχι».

Το σημάδι έδειξε θάνατο....

Πριν φύγει ο Ηλίας Κορμάς για το Μανιάκι έσφαξε ένα «σφαχτό» και κάλεσε σε τραπέζι τα αδέρφια του Νικόλαο, Γεώργιο και Κωνσταντίνο καθώς τους συγχωριανούς του Σκρεπετό Κώστα, Σκρεπετό Φωτεινό και Δημήτρη Τσεκούρα. Τα δυο αδέρφια Κώστας Σκρεπετός και Φωτεινός είχαν έναν ακόμη αδερφό που ήταν κουτσός και ήξερε να βλέπει τα μελλούμενα στην πλάτη του αρνιού. Βλέποντας το βράδυ εκείνο την πλάτη του αρνιού έχασε τη φωνή του και κιτρίνισε. Ένα κακό σημάδι ήταν χαραγμένο στην πλάτη του αρνιού. Συμβούλεψε τους πάντες να μην πάνε στο Μανιάκι γιατί θα σκοτωθούνε. Εκείνοι, όμως, χαμογέλασαν και το έριξαν το γλέντι. Είχαν πάρει την απόφασή τους και πορεύοντας ήδη στον τόπο της θυσίας, το ιστορικό Μανιάκι.

Ο Κορμάς και τα παλικάρια του

Σύμφωνα με τον ιστορικό Φωτάκο ο Ηλίας Κορμάς έλαβε μέρος στη μάχη του Μανιακίου μαζί με 120 παλικάρια από το χωριό του και τα γύρω χωριά μεγάλος αριθμός των οποίων ήταν και συγγενείς του. Μάλιστα δίπλα του, στο ίδιο ταμπούρι, σκοτώθηκαν οι: Γεωρ. Κορμάς, Κων. Κορμάς, Νικ. Κορμάς, Παν. Πανούσης, Κων. Σκρεπετός, Φωτεινός Σκρεπετός, Δημ. Τσεκούρας, Βασ. Τσεκούρας.

στατημένων Ελλήνων και ήταν ο φόβος και ο τρόμος των Τούρκων. Το 1823 προτάθηκε για προαγωγή στο βαθμό του Χιλίαρχου και προήχθη το 1824. Το Μάιο του 1825 λίγο πριν από τη μεγάλη θυσία του Μανιακίου προήχθη σε Αντιστράτηγο. Υπηρέτησε την πατρίδα και ως πολιτικός. Το 1823 ως υποχιλίαρχος εκλέχτηκε πληρεξούσιος Ανδρούσας. Συμμετείχε στις εθνοσυνελεύσεις Άργους και Επιδαύρου. Ακολούθησε τον Παπαφλέσσα στο Μανιάκι. Πολέμησε με απαρámillo θάρρος τα στρατεύματα του Ιμπραήμ. Κάποιο εχθρικό βόλι τον βρήκε στο ταμπούρι του όπου άφησε και την τελευταία του πνοή για την Πατρίδα. Για τις υπηρεσίες στην πατρίδα που πρόσφερε ο Ηλίας Κορμάς, το έτος 1969 έγιναν τα αποκαλυπτήρια της προτομής του οπλαρχηγού. Το έργο κατασκευάστηκε με πρωτοβουλία τοπικού συλλόγου και την προτομή φιλοτέχνησε ο γλύπτης Β. Φαληρέας.

Το άλογο του χιλίαρχου Ηλίας Κορμά

Όταν ο χιλίαρχος Ηλίας Κορμάς σκοτώθηκε στο Μανιάκι το άλογό του αφηνιασμένο πήρε τα όρη και τα βουνά. Κανείς δε μπορούσε να το πλησιάσει. Για λίγες μέρες γύριζε από εδώ και από εκεί. Κάποτε έφτασε και στο χωριό Κεφαλινού στο σπίτι του αφεντικού του και άρχισε να χλιμντρίζει βάζοντας το κεφάλι του πάνω στη γερμένη συκιά της αυλής. Η γυναίκα του χιλίαρχου γνώρισε τη φωνή του αλόγου, πετάχτηκε έξω από το σπίτι, έβαλε τα κλάματα και τις φωνές, θωπεύοντας ταυτόχρονα το άλογο που είχε ηρεμήσει και είχε κατεβασμένο το κεφάλι.

Κορμάς και Τσεκούρας λίγο πριν σκοτωθούν στο Μανιάκι

Φεύγοντας για το Μανιάκι ο χιλίαρχος Ηλίας Κορμάς για να συναντήσει τον Παπαφλέσσα τον ακολούθησαν τα παλικάρια του και αρκετοί συγχωριανοί του. Ανάμεσα σ' αυτούς και ο νεαρός Δημήτρης Τσεκούρας νιόπαντρος και μοναχογιός. Ο καπετάνιος μόλις τον αντίκρισε τον πλησίασε και γεμάτος ανθρωπιά τον συμβούλεψε: «Κάθισε παιδί μου, μην ακολουθείς, είσαι νιόπαντρος και μοναχογιός, η γυναίκα σου περιμένει να έρθει στον κόσμο το παιδί σας. Δε χάνεται η πατρίδα από την έλλειψη ενός πολεμιστή. Κάθισε να μεγαλώσεις το παιδί που θα έχεις σε λίγους μήνες». Η απάντηση του Δημήτρη Τσεκούρα ήταν απόλυτη και δε σήκωνε αντιρρήσεις: «Προτιμώ να σκοτωθώ εγώ για να ζήσουν ελεύθερη η γυναίκα μου και το παιδί μου που θα γεννηθεί». Έτσι και έγινε. Πολέμησαν δίπλα-δίπλα τα στρατεύματα του Ιμπραήμ και έπεσαν υπέρ Πίστεως και Πατρίδος στο ίδιο ταμπούρι στο ιστορικό Μανιάκι. Η γυναίκα του 25 χρονών όταν έμαθε ότι σκοτώθηκε ο άντρας της στο Μανιάκι πήγε στο χώρο της θυσίας και μετέφερε «ζαλιά» το νεκρό σώμα του άντρα της και το έθαψε στο Κεφαλινού.

Ένα μοιρολόγι για το θάνατο του Ηλία Κορμά

«Η Λιου η καπετάνισσα αργά το μεσονύχτι
Στο παρεθύρι κάθεται, στους δρόμους αγναντεύει.
Βλέπει στρατιώτες να 'ρχονται, διαβάτες να περνάνε.
-Στρατιώτες μου, διαβάτες μου, καλά μου παλικάρια
Μην είδατε το Λια Κορμά, το Λια τον καπετάνιο;
-Κει στο Μανιάκι κείνεται όλοι οι καπετανέοι,
Ο Παπαφλέσσας, κι ο Κορμάς και ο Μαυρομιχάλης,
Μπισσάνης από την Ποιλιανή μαζί με τον Κεφάλια,
Στρώμα έχουνε τη μαύρη γη, προσκέφαλο μια πέτρα
Και από πάνω σκέπασμα του φεγγαριού τη λάμψη»

Η αμφισβήτηση της προσφοράς του Ηλία Κορμά

Παρά τις τεράστιες υπηρεσίες του Ηλία Κορμά στον εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα του 1821, παρά τον ηρωικό του θάνατο στο Μανιάκι η μεταπελευθερωτική βαυαρική κυβέρνηση του Όθωνα δεν απέδιδαν βαθμό στον Ηλία Κορμά ούτε φυσικά κάποια ηθική ή υλική αμοιβή στην οικογένειά του που δυστυχώς. Η αναγνώριση ήρθε μετά την επανάσταση της 3ης Σεπτεμβρίου 1843 που φύσηξε άλλος πολιτικός άνεμος στην Ελλάδα. Μάλιστα ο γιος του Ηλία Κορμά που τον έλεγαν Πανάγο εξ ονόματος της οικογένειας του έστειλε νέα αίτηση για να αναγνωριστεί επίσημα η προσφορά του πατέρα του όπου μεταξύ των άλλων έγραφε: «...Ο ποτέ πατήρ μου ...έλαβε μέρος εις τας συγκροτηθείσας κατά τα Μεσσηνιακά φρούρια μάχας, την Τρίπολιν, Αργολίδα κατά του Δράμαλη και λοιπών διαφόρων μάχας, ετιμήθη δε δια διπλώματος με τον βαθμόν της χιλιαρχίας ως ένας των σημαντικών και αυτός οπλαρχηγών... και έγινε θύμα εις το Μανιάκι μετά των υπό την οδηγίαν 72 στρατιωτών συγχωριανών και λοιπών γεινιαιζόντων χωρίων της επαρχίας Ανδρούσης, πεσών δε ο πατήρ μου εις την άνω μάχην εγκατέλειψε την ανήλικον πολυμελή οικογένειάν του δυστυχιστατήν ως καταναλώσας την χρηματικήν του κατάστασιν εις τροφήν και μισθοδοσίαν τότε μεν 200, τότε 150 στρατιωτών...». Στη συνέχεια έγραφε ότι το 1846 ζούσε η χήρα μητέρα του, ένας ακόμη αδερφός του και μια αδερφή του και κατέληγε στην αναφορά του: «Τοιούτας προς την πατρίδα προσενεγκών εκδουλεύσεις ο μακαρίτης πατήρ μου, αφήκε την οικογένειά μας, η οποία ήδη είναι πέννης μη έχουσα τα προς το ζην και μη έχουσα ουδεμίαν ετέραν παραμυθίαν και ελπίδα, ει μη την δικαιοσύνην της Σ. ταύτης Επιτροπής, της οποίας τα μέλη μετασχόντων του ιερού αγώνος εδοκίμασαν και γινώσκουν να εκτιμούν και δικαιώσουν δεόντως τα τέκνα και τας συζύγους χήρας των τοιούτων θυσιασθέντων υπέρ πατρίδος οπλαρχηγών...». Μετά και από αυτή την αναφορά η επιτροπή απένευσε στον Ηλία Κορμά το βαθμό του υπολοχαγού. (Τα στοιχεία έφερε στην επιφάνεια ο Μίμης Φερέτος στα Μεσσηνιακά 1968)